

Контрольні питання та завдання до теми 3

1. Який фізичний зміст енергії Фермі?
2. Вказати інтервал енергій, в якому рівноважна функція розподілу електронів змінюється від 0,99 до 0,01 при температурі T .
3. Вказати інтервал енергій, в якому рівноважна функція розподілу електронів змінюється від 0,95 до 0,05 при температурі T .
4. При яких умовах значення функції розподілу Фермі-Дірака можна вважати відповідними значенням функції розподілу Максвелла-Больцмана?
5. Вказати приблизні значення функції розподілу Фермі-Дірака при $E=E_F - kT$, $E=E_F + kT$, $E=E_F - 5 kT$, $E=E_F + 5 kT$.
6. З яких міркувань виходять при знаходженні наближення Больцмана для інтеграла Фермі (вивести його).
7. Вивести наближення Мак Дугела-Стонера для інтегралу Фермі.
8. Як залежить густина станів в вільній зоні від енергії і ефективної маси в випадку сферично-симетричного екстремуму енергії? Представити графічну залежність густини станів в вільній зоні від енергії.
9. Як враховується несферичність екстремумів енергії при підрахунках $N(E)$ в дозволеній зоні?
10. Мета введення поняття "ефективна маса для густини станів".
11. У скільки разів зміниться ефективна густина станів навколо дна вільної зони при переході від 30 К до 300 К?
12. Відомо, що ефективна густина станів біля дна вільної зони Si та Ge при 300 К рівня відповідно $2,8 \cdot 10^{19}$ та $1,09 \cdot 10^{19} \text{ см}^{-3}$. Чим обумовлена різниця цих значень?
13. У скільки разів зміниться густина станів в вільній зоні при переході від енергії $E_c + 4 kT$ до енергії $E_c + kT$ (у валентній зоні при переході від $E_v - kT$ до $E_v - 5 kT$)?
14. Записати найбільш загальний вираз для концентрацій вільних носіїв заряду в напівпровіднику.
15. Як визначити положення рівнів Фермі E_F в невідродженому напівпровіднику, якщо відома концентрація вільних електронів n та температура T ?
16. Як визначити положення рівнів Фермі в невідродженому напівпровіднику при температурі T , якщо відома концентрація власних дірок?
17. Описати характер температурної залежності концентрації вільних носіїв заряду в невідродженому власному напівпровіднику.
18. Визначити концентрацію вільних носіїв заряду у власному Si при 300 К.
19. Визначити концентрацію вільних носіїв заряду у власному Ge при 300 К.
20. Як зміниться положення рівня Фермі з ростом T у власному

напівпровіднику, якщо відношення ефективних мас електронів та дірок дорівнює 2?

21. Визначити положення рівнів Фермі в металі з $m_{nd}^* = m_0$ і концентрацією вільних електронів 10^{22} см^{-3} .

22. Визначити положення рівня Фермі в Si при $T=300 \text{ K}$, якщо концентрація вільних дірок дорівнює 10^{14} см^{-3} .

23. Перевірте, чи виконується умова повного виродження для металу при $T=300 \text{ K}$, якщо $m_{dn}^* = m_0$, а концентрація вільних електронів дорівнює 10^{22} см^{-3} .

24. Перевірте, чи виконується умова виродження для Ge при $T = 300 \text{ K}$, якщо концентрація дірок у валентній зоні дорівнює 10^{15} см^{-3} .

25. Визначити середню кінетичну енергію електрону в неvirодженому напівпровіднику при 300 K .

26. Визначити положення рівня Фермі у металі, якщо середня кінетична енергія електрону в ньому дорівнює 1 eV .

27. Чим визначається тангенс кута нахилу графіка залежності $\ln n = f(1/T)$ в інтервалах температур $T < T_s$, $T_s < T < T_i$ та $T > T_i$ в електронному (донорному) напівпровіднику? Напівпровідник неvirоджений.

28. Чим визначається кут нахилу графіка залежності $\ln n = f(1/T)$ в інтервалах температур $T < T_s$, $T_s < T < T_i$ та $T > T_i$ в акцепторному напівпровіднику? Напівпровідник неvirоджений.

29. Концентрація електронів у напівпровіднику дорівнює $1/4$ концентрації власних носіїв заряду при тій же температурі. Чому дорівнює концентрація дірок при цій температурі. Напівпровідник неvirоджений.

30. Визначити температуру насичення для кремнія, легovanого фосфором ($\Delta E_{dp} \approx 0,045 \text{ eV}$) з концентрацією 10^{15} см^{-3} .

31. Визначити температуру виснаження домішки в Si (T_i) легovanної бором з концентрацією $N_a = 10^{15} \text{ см}^{-3}$.

32. Знайти відношення концентрацій електронів в Si, легovanним фосфором ($\Delta E_d \approx 0,045 \text{ eV}$), при температурах 20 K та 200 K , якщо концентрація домішки $= 10^{16} \text{ см}^{-3}$. ($20 \text{ K} < T_s$, $T_s < 200 \text{ K} < T_i$).

33. Знайти відношення концентрацій дірок в Ge, легovanним алюмінієм ($\Delta E_{Al} = 0,0102 \text{ eV}$, $N_{Al} 10^{15} \text{ см}^{-3}$), при температурах 30 K та 300 K . ($30 \text{ K} < T_s$, $T_s < 300 \text{ K} < T_i$).

34. Чи будуть відрізнятися, і якщо будуть то у скільки разів, концентрації електронів в Si та Ge, легovanних донорною домішкою якщо N_d , ΔE_d та T для обох зразків однакові (розглянути весь діапазон можливих T)? Напівпровідники неvirоджені.

35. У скільки разів зміниться концентрація електронів у напівпровіднику, легovanному донорною домішкою, якщо концентрація змінюється в 4 рази (розглянути три характерних температурних інтервали). Напівпровідник неvirоджений.

36. Як зміниться концентрація дірок у напівпровіднику після введення донорної домішки у кількості, що у 100 разів перевищує

концентрацію носіїв заряду у власному напівпровіднику при тій же температурі? Температура напівпровідника $T < T_s$. Напівпровідник невідроджений.

37. Як зміниться концентрація дірок у напівпровіднику після введення донорної домішки в кількості, у 100 разів перевищуючу концентрацію власних носіїв заряду при тій же температурі? Температура напівпровідника $T_s < T < T_i$. Напівпровідник невідроджений.

38. Записати вираз для концентрації електронів у дірочному невідродженому напівпровіднику, легованого домішкою з енергією іонізації 0,06 eV при $T < T_s$.

39. При якій температурі E_F досягне максимуму в Ge, якщо $N_d = 3 \cdot 10^{16} \text{ см}^{-3}$.

40. При якій температурі E_F досягне мінімуму в Si, якщо $N_a = 3 \cdot 10^{16} \text{ см}^{-3}$?

41. При якій температурі відмінний від 0K, рівень Фермі розміститься посередені між E_c та E_d в Ge, якщо $N_d = 5 \cdot 10^{22} \text{ м}^{-3}$?

42. При якій температурі, відмінній від 0K, рівень Фермі розміститься посередені між E_v та E_a в Si, якщо $N_a = 5 \cdot 10^{22} \text{ м}^{-3}$?

43. При якій температурі $E_F \cong E_d$ в Si, якщо $N_d = 4 \cdot 10^{16} \text{ м}^{-3}$? ($E_c - E_d \approx 0,01 \text{ eV}$).

44. При якій температурі $E_F \cong E_a$ в Ge, якщо $N_a = 5 \cdot 10^{16} \text{ см}^{-3}$? ($E_a - E_v \approx 0,01 \text{ eV}$).

45. Чи змінюється концентрація дірок та електронів, і якщо змінюється то згідно якого закону, в електронному напівпровіднику в області $T_s < T < T_i$ при зміні температури?

46. Чи змінюється p та n , і якщо змінюється то згідно якого закону, в акцепторному напівпровіднику в області $T_s < T < T_i$ при зміні температури?